Dosarul nr. 3CA-140/2024 /2-24116932-38-3-16102024-1/

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

12 iunie 2025 mun. Orhei

Judecătoria Orhei, sediul Central

Instanța în componența:

Președintele ședinței, judecătorul - Alina BALAN

Grefieri - Diana BOTNARI

Cu participarea: Reprezentantul reclamantului Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, dna Isacov Irina, împuternicită în baza procurii nr.29-12-10126 din 10 septembrie 2024;

Persoanei Terțe: ***** domiciliat în satul Șestaci rl.Șoldănești***;***

În lipsa: Reprezentantului pârâtului, Consiliul local Șestaci, r-nul Șoldănești,

Procedura de citare legală a fost îndeplinită,

Examinând în ședință de judecată publică, în limba de stat, acțiunea în contencios administrativ înaintată de reclamantul Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Consiliul local Șestaci, r-nul Șoldănești, persoană terță ***** privind anularea deciziei nr. 5.9 din 22 iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.

A c o n s t a t a t

1. La 16 octombrie 2024, reclamantul Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, a intentat acțiune către Consiliul local Șestaci, persoana terță *****, cu privire la anularea deciziei nr. 5.9 din 22 iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”. *(f.d. 2-3)*

2. În motivarea acțiunii, reclamantul, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat a invocat că, la 29 iulie 2024, a fost publicată în Registrul de stat al actelor

locale decizia Consiliul local Șestaci nr. 5.9 din 22 iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.

3. La 23 august 2024, examinând legalitatea deciziei, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, a contestat adoptarea acestui act administrativ prin notificarea nr. 1304/OT_8-873 din 23 august 2024.

4. În motivarea notificării fiind indicat faptul că în procesul controlului de legalitate a deciziei 5.9 din 22 iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”, consiliul sătesc Șestaci, în baza cererii d-lui ***** urma să identifice sursa financiară pentru acordarea indemnizației unice consilierului local pentru perioada de activitate 2019-2023.

5. Adnotează reclamantul că, la adoptarea acestei decizii consiliul local nu a ținut cont de prevederile art. 25 alin.(1) al Legii nr. 769/2000 privind statutul alesului local.

6. În drept, cererea reclamantului este întemeiată pe prevederile art. art. 5, 7,20, 30,31, 118 189, 191 a Codului Administrativ, prevederile art. 25 alin.(1) al Legii nr. 769/2000 privind statutul alesului local.

7. La 12 noiembrie 2024, reprezentantul Consiliului local Șestaci , primarul Iacob Guja prin referința formulată și înregistrată pe rolul instanței de judecată, ultimul și-a expus dezacordul cu cererea de chemare în judecată solicitând respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată invocând lipsa mijloacelor financiare în bugetul local.

8. Reclamantul, Oficiul teritorial Orhei al cancelariei de Stat, solicită admiterea cererii de chemare în contencios administrativ și anularea deciziei Consiliul local Șestaci cu privire la nr.5/9 din 22.07.2024 „Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale„.

9. În ședința de judecată reclamantul, reprezentantul Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, doamna Isacov Irina, a susținut cererea formulată cu motivele de fapt și de drept invocate, solicitând anularea deciziei.

10. Pârâtul, reprezentantul Consiliului local Șestaci , primarul Iacob Guja, împuternicit în baza deciziei nr. 2.6 din 22 februarie 2024, în ședința de judecată nu s-a prezentat.

11. Persoana terță, ***** , a susținut cererea de chemare în judecată în sensul formulat de către Oficiul teritorial Orhei al cancelariei de Stat și a solicitat admiterea acesteia.

12. Instanța audiind opinia participanților prezenți la proces și în conformitate cu art. 205 Cod de procedură civilă, a dispus examinarea cauzei în lipsa pârâtului, legal citat.

Aprecierea instanței,

13. Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, apreciind probele administrate, instanța de judecată ajunge la concluzia, că acțiunea în contencios administrativ, înaintată de Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat împotriva Consiliul local Șestaci, persoana terță ***** , cu privire la anularea deciziei nr. 5.9 din 22 iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”,este admisibilă și întemeiată, urmând a fi admisă, din următoarele considerente:

14. Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

15. Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

16. În speță, se reține că obiectul prezentei acțiuni este decizia Consiliului local Șestaci, nr. 5.9 din 22 iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”. f.d. /4/

17. La 16 octombrie 2024, Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată. f.d. /2-3/

18. Astfel, reclamanta a formulat o acțiune în contestare (anulare).

19. Conform art. 5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

20. Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

21. Conform art. 11 alin. (1) lit. a) și b) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

22. Cu referire la normele de drept citate, instanța de judecată reține că decizia nr. 5.9 din 22 iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”,reprezintă act administrativ individual, emis pentru a fi reglementat un caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de produce efecte în exterior.

23. Referitor la cel de al doilea criteriu de admisibilitate, instanța de judecată va reține că competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Orhei, sediul Central, astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

24. Cu referire la condiția de respectare a remediului extrajudiciar privind anularea actului administrativ individual defavorabil și necesității solicitării anulării actului administrativ individual până la înaintarea acțiunii în contenciosul administrativ, instanța de judecată reține următoarele.

25. Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

26. Conform art. 19 Cod administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

27. Conform art. 61 alin. (1) și (2) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, activitatea autorităților administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și a celor din cadrul unității teritoriale

autonome cu statut juridic special este supusă controlului administrativ în temeiul Constituției, al prezentei legi și al altor acte legislative. Controlul administrativ al activității autorităților administrației publice locale vizează respectarea Constituției, a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, a prezentei legi și a altor acte normative atât de către autoritățile administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, cât și de către funcționarii acestora.

28. Conform art. 63 alin. (1) al Legii citate, de organizarea controlului administrativ al activității autorităților administrației publice locale este responsabilă Cancelaria de Stat, acesta fiind exercitat nemijlocit de Cancelaria de Stat sau de oficiile sale teritoriale, conduse de reprezentanții Guvernului în teritoriu.

29. În conformitate cu art. 68 alin. (1)-(2) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, în cazul în care consideră că un act emis de autoritatea administrației publice locale este ilegal, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autorității locale emitente ilegalitatea actului controlat, cerând modificarea sau abrogarea lui totală sau parțială. (2) Oficiul teritorial al Cancelariei de Stat notifică autoritatea administrației publice locale în termen de: a) 30 de zile de la data includerii actului în Registrul de stat al actelor locale – în cazul controlului obligatoriu și facultativ; b) 30 de zile de la data primirii cererii de efectuare a controlului – în cazul controlului solicitat de autoritatea administrației publice locale sau de persoana vătămată.

30. Potrivit informației din Registru actelor locale, prezenta decizie, a fost publicată la 29 iulie 2024, iar Oficiul teritorial Orhei, al Cancelarie de Stat, examinând legalitatea acesteia la 23 august 2024 a notificat decizia în cauză, iar ulterior s-a adresat cu prezenta cerere în instanța de judecată la 16 octombrie 2024.

31. În conformitate cu prevederile art. 163 pct. a) din Codul administrative, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă actul administrativ individual este emis de către Guvern, un consiliu local sau Adunarea Populară a Găgăuziei.

32. În conformitate cu art.196 Codul Administrativ, (1) Acțiunea în contencios administrativ se depune la instanța de judecată în a cărei rază teritorială își are sediul autoritatea publică care a desfășurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

33. Art. 209 alin. (1) lit. a) Cod administrativ statuează că acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.

34. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

35. Astfel, ținînd cont de normele invocate supra, instanța consideră cererea de chemare în judecată depusă în termen cu respectarea competenței teritoriale și jurisdicționale, astfel fiind admisibilă.

Sub aspectul temeiniciei acțiunii înaintate, instanța reține următoarele circumstanțe faptice și prevederi legale relevante cauzei deduse judecării:

36. Art.112 din Constituția RM , stabilește: Autorităţile administraţiei publice, prin care se exercită autonomia locală în sate şi în oraşe, sînt consiliile locale alese şi primarii aleşi. (2) Consiliile locale şi primarii activează, în condiţiile legii, ca autorităţi administrative autonome şi rezolvă treburile publice din sate şi oraşe. (3) Modul de alegere a consiliilor locale şi a primarilor, precum şi atribuţiile lor, este stabilit de lege.

37. Articolul 3 al Legii nr.436/2006, stabilește principiile de bază ale administrării publice locale și anume : (1) Administrarea publică în unităţile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilităţii autorităţilor publice locale şi consultării cetăţenilor în probleme locale de interes deosebit. (2) Autorităţile administraţiei publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizaţională, gestionară şi financiară, au dreptul la iniţiativă în tot ceea ce priveşte administrarea treburilor publice locale, exercitîndu-şi, în condiţiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat. (3) Aplicarea principiilor enunţate în prezentul articol nu poate afecta caracterul unitar şi indivizibil al statului.

38. La caz, instanța observă că obiectul acțiunii în prezenta speță îl constituie anularea deciziei Consiliului local Șestaci, nr. 5.9 din 22 iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.

39. Astfel, prin decizia Consiliului local Șestaci, nr. 5.9 din 22 iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”, s-a decis:

40. 1.Se respinge solicitarea consilierului ***** privind acordarea indemnizației unice pentru perioada 2019-2023,la expirarea mandatului de consilier, din lipsa surselor financiare. F.d./4/

41. În continuare, instanța de judecată observă că în conformitate cu art.25 din Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local - (1) La expirarea mandatului, alesului local care a activat cel puţin doi ani în această calitate i se acordă o indemnizaţie unică, egală cu salariul mediu lunar pe economia naţională pentru anul

precedent, cu excepția primarului, care beneficiază de o indemnizație unică egală cu 2 salarii de bază, în condițiile Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

42. Totodată, instanța precizează că, potrivit art. 31 Cod administrativ, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

43. Art. 118 Cod administrativ, Motivarea (1) Motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii. (2) Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc. (3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

44. Articolul 119 Cod administrativ Certitudinea și forma actului administrativ individual (1) Conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert. (2) Un act administrativ individual poate fi emis în scris, verbal sau prin comportament concludent. Forma actului administrativ individual este aleasă de autoritatea publică care emite actul administrativ în baza dreptului discreționar corespunzător obligațiilor sale. Actul administrativ scris poate fi emis pe suport de hârtie sau în formă de document electronic. (3) La cererea unui participant , actul administrativ individual emis verbal este confirmat în scris în termen de o săptămînă. Cererea se depune în decursul unei luni de la comunicarea actului administrativ. (4) Autoritatea publică poate elibera o confirmare scrisă și din oficiu.

45. Articolul 120 Cod administrativ Structura actului administrativ individual emis sau confirmat în scris(1) Un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă: a) numele/denumirea autorității publice care a emis actul administrativ; b) numele colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ; c) numele destinatarului actului administrativ; d) data la care a fost

emis actul administrativ; e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ); f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ; g) decizia cu privire la cheltuieli; h) informația cu privire la exercitarea căilor de atac; i) semnătura olografă/electronică a persoanei din cadrul autorității publice care a emis actul administrativ sau, după caz, semnătura electronica a autorității care a emis actul administrativ.

46. Așadar, a motiva actul administrativ implică a face cunoscute cu claritate elementele de fapt și de drept care permit înțelegerea și aprecierea legalității sale, iar importanța acestei exigențe depinde în mod considerabil de natura actului, de contextul juridic în care el intervine, precum și de interesele pe care destinatarul actului ar putea să le aibă în primirea acestor explicații.

47. Motivarea trebuie să permită judecătorului să exercite un control asupra elementelor de fapt și de drept care au servit drept bază de exercitare a puterii de apreciere, deci trebuie realizată într-un mod suficient de detaliat și deşi motivarea reprezintă o obligaţie generală, aplicabilă oricărui act administrativ, ea face obiectul unei aprecieri *in concreto*, după natura acestuia şi contextul adoptării sale, prin prisma obiectivul său, care este prezentarea într-un mod clar şi neechivoc a raţionamentului instituţiei emitente a actului.

48. În raport de cele anterior expuse, instanța de judecată constată că din cuprinsul actului administrativ individual contestat în speță nu rezultă, în concret, temeiul de drept avut în vedere și nici împrejurările de fapt relevante care au format convingerea emitentului actului administrativ, fiind redată o motivare cu caracter generic.

49. Suplimentar, instanța va reține argumentele Oficiului Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat sub aspectul invocării prevederilor art.8 alin.(1) din Legea 397 din 16.10.2003. Or, potrivit normei reținute, (1) În bugetele locale se prevăd alocații necesare pentru realizarea funcțiilor autorităților administrațiilor publice locale, ținându-se cont la planificare de respectarea priorităților în alocarea cheltuielilor conform prevederilor art. 29 alin. (5) lit. a)–c). Totodată conform art.29 din aceeași Lege alin. (5) lit. a)–c) Finanțarea cheltuielilor se efectuează pe măsura încasării mijloacelor bănești la conturile bugetului, cu respectarea următoarelor priorități: a) onorarea angajamentelor de deservire a datoriei unităților administrativ-teritoriale; b) cheltuielile de personal, de achitare a indemnizațiilor, a compensațiilor, a alocațiilor și a ajutoarelor sociale; c) cheltuielile pentru resursele termoenergetice.

50. Prin urmare raportând cadrul legal menționat la circumstanțele cauzei, instanța notează că decizia Consiliul local Șestaci, r-nul Șoldănești nr. 5.9 din 22

iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale” nu corespunde rigorilor normelor notate mai sus.

51. Astfel, reținând, normele de drept, relevante speței și raportate la circumstanțele faptice stabilite în cadrul ședinței de judecată, instanța, concluzionează asupra temeiniciei acțiunii promovate de către Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat cu privire la anularea deciziei Consiliul local Șestaci, r-nul Șoldănești, nr. 5.9 din 22 iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.

52. În conformitate cu art. 224 alin.(1) Cod Administrativ, (1) Examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale.

53. În conformitate cu art. 218, 224 lit.a), 225 Cod administrativ, art. art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

H o t ă r ă ş t e

Acţiunea în contencios administrativ înaintată de reclamantul Oficiul Teritorial Orhei al Cancelariei de Stat către Consiliul local Șestaci, r-nul Șoldănești, persoană terță ***** privind anularea deciziei nr. 5.9 din 22 iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”- *se admite*.

Se anulează decizia Consiliul local Șestaci, r-nul Șoldănești, nr. 5.9 din 22 iulie 2024 ”Cu privire la reexaminarea unei solicitări verbale”.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Central.

Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Orhei sediul Central.

Preşedintele şedinţei, judecător Alina BALAN

Copia corespunde originalului Alina BALAN